

A monarchiában egyenjogúak a polgárok

Hogyan képzelel el II. Sándor szerb trónörökös az új szerb királyságot

Még ebben a sokat próbált országunkban is meglepetést okozott sokak számára (sokaknak viszont nem), amikor 2006. május 24-én **II. Aleksandar Karađorđević, azaz Sándor** herceg, szerb trónörökös nyilvános felhívást intézett Szerbia polgáraihoz. Akkor már a május 21-i montenegrói népszavazás után tényként volt ismert, hogy immár Montenegró népe sem akar közösséget vállalni a múlt béklyójába szorult Szerbiával, és a függetlenedés útjára lépett, és így mi – akik Szerbiában élünk – alig több mint egy évtized alatt immár a negyedik államot mondhatjuk „magunkénak”. S ekkor a szerb herceg a királyság visszaállítását javasolta Szerbia népének.

Az utolsó jugoszláv király, II. Péter egyetlen fia, II. Sándor szerb trónörökös szerint most érkezett el az idő, az „utolsó lehetőség”, hogy Szerbia szembenézzen önmagával és a múlt tévelygéseivel, és biztos jövője érdekében döntő lépésre szánja el magát: a monarchia visszaállítására. Hogy mindezt hogyan képzelel el a szerb trón várományosa, kiderül az alábbi beszélgetésből.

– **Királyi Fenség, miért gondolja, hogy éppen Montenegró függetlenedése jelenti „azt a bizonyos pillanatot”, amikor Szerbia újabb történelmi fordulóponthoz érkezett, és eljött az alkotmányos, parlamentáris monarchia feltámasztásának időpontja?**

– Szomorú voltam Montenegró elszakadása miatt, de most már fokozott erőfeszítésre van szükség, és nem vesztegethetünk el több értékes időt, mert Szerbiának mielőbb az Európai Unió tagjává kell válnia. Mielőbb teljesíteni kell nemzetközi kötelezettségeinket. Nem lehetünk többé a határozatlanság túsza, hiszen most az történik, hogy egyetlen ember miatt egy egész nemzet rabságban szenved. Szerbia számára most jött el az „aranykor”, amikor megújulhat, és példaként maga elé állíthatja az olyan alkotmányos és parlamentáris monarchiákat, mint Spanyolország, Belgium, Svédország, Norvégia, Dánia, Luxemburg, Nagy-Britannia, Japán, Kanada, Ausztrália vagy Új-Zéland. Egy összefogást jelentő identitásra és arra van szükségünk, hogy véget érjen az ország két legfontosabb politikai intézménye (az államfő és a kormányfő) közötti egymásra mutogatás. Mindezt egy semleges államfő tudná biztosítani, mint az említett országok esetében. A demokratikus választásokon megválasztott kormányfő és kormánya folytatná az országirányítás napi teendőit. Szerbia politikai stabilitása ezzel megerősödne, és jobb lenne a nemzetközi megítélése is.

– **Milyen érvekkel győzi meg politikai ellenlábásait arról, hogy a királlyal biztosabb Szerbia jövője?**

– Szerbia nagyon sikeres ország lehetne, ha mindenütt elfogadjatjuk az alkotmányos monarchiát jelképező semleges királyi szimbólumot, és ha megengedjük a demokratikusan megválasztott kormánynak, hogy torzsalkodástól és sok politikai vitától mentesen irányítsa az országot. Mi erre képesek vagyunk, hiszen nézzük csak Spanyolország példáját, ahol a diktatúrából sikeresen léptek át a demokráciába. Ez az ország ma az Európai Unió tagja, és gazdaságilag nagyon sikeres. Alig néhány

nappal ezelőtt Spanyolország ismét milliárdokat fektetett be – ezúttal a brit repülőterek működtetésének jogát vette meg. Szerbia néhány év múlva megismételhetné ezt a példát, és az Európai Unión belül gazdasági hatalommá válhat.

– **Őn szerint szomszédaink, valamint az Európai Unió és az USA hogyan tekintetnek a szerb monarchia visszaállítására?**

– Pozitívan, hiszen azonnal elismernék az alkotmányos monarchia nyújtotta pozitív hatásokat. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy az Európai Unió tagjai közül sok ország szintén alkotmányos és parlamentáris monarchia, amelyek sikeresen együttműködnek az Európai Unión belüli különböző köztársaságokkal. Nagy-Britannia, az Amerikai Egyesült Államok legközelebbi szövetségese szintén alkotmányos parlamentáris monarchia.

– **Vuk Draškovićon, a Szerb Megújodási Mozgalom elnökén kívül támogatja-e más aktuális politikus a monarchia visszaállítását?**

II. ALEKSANDAR KARADORĐEVIĆ HERCEG

– Minden pártban sok kíváncsi politikus akad, akik érdeklődést mutatnak az alkotmányos parlamentáris monarchia iránt. Mindenkinek tudnia kell, hogy az alkotmányos és parlamentáris monarchiában ugyanúgy léteznek demokratikus választások, mint a köztársaságokban, egyetlen kivétellel – nem választanak négyévente köztársasági elnököt. Képzelve csak el, mennyit meg lehetne ezzel takarítani!

– **Élvezi-e a szerb pravoszláv egyház támogatását?**

– Igen, érzem ezt a támogatást, ugyanakkor nagyon szerencsésnek mondhatom magam a más vallások és etnikai közösségek tagjai és képviselői felől megnyilvánuló tisztelet és őszinte barátság miatt. A monarchia mindenki vallását és származását egyformán tiszteli.

– **Szerbiát a nemzetközi sajtóban a politikai és gazdasági krízis mellett gyakran emlegetik olyan országgént is, ahol a társadalomban gyökeret vert a nacionalizmus és a klerikalizmus. Önnek erről mi a véleménye?**

– Nagyon sok nyitott kérdést meg kell oldanunk, de mindezekről csak akkor érdemes tárgyalni, ha majd egy stabil, politikai csatározásoktól mentes helyzetet teremtünk. A stabilitás befektetőket vonz, új munkalehetőségeket teremt, és mindezzel együtt jár a helyzet megnyugvása is. Elítélek minden szélsőséges jelenséget, és figyelmeztetni szeretnék, hogy az ilyen civilizálatlan hozzáállás szemiképpen sem szolgálhatja Szerbiának és polgárainak érdekeit, hiszen elijeszti a befektetőket. Szerbiának stabilitásra van szüksége, és

nem engedhetünk meg magunknak több fanatikus eltévelyedést.

– **Korábban azt mondta, hogy királyként segíteni tudna Szerbiának a nemzetközi vérkeringésbe való beilleszkedésben. Hogyan?**

– Büszke vagyok rá, hogy nagyon sok nemzetközi kapcsolattal és tapasztalattal rendelkezem, amire a Nyugaton élve tettem szert. Ezeket a kapcsolatokat csak a kormány tudtával használnám ki a nemzetközi helyzetünk megerősítése céljából.

– **Ebben a helyzetben jogilag hogyan lehetne „kivitelezni” a monarchia visszaállítását, ami nem más, mint egy komoly politikai manőver?**

– Az alkotmányozó nemzetgyűlés és a polgárok folyamatos tájékoztatása segítségével, hogy tudják, mi is az az alkotmányos parlamentáris monarchia. Ami 1945-ben történt, az egy törvénytelen tett volt, amit népünk boldogulása érdekében ki lehetne javítani. Fontos, hogy a politikusok és a politikai pártok felfogják, hogy az alkotmányos és parlamentáris uralkodó nagyon sok jót hozhatna az országnak, és hogy lássák azt a sikert, amilyen az Európai Unió monarchiáit jellemzi. Biztos vagyok benne, hogy mindannyian elégedettek volnának.

– **Mennyire elégedett a monarchia visszaállításának szükségessége mellett tett bejelentése nyomán elhangzott válaszreakciókkal?**

– Az egész országban nagyon sok érdeklődést tapasztaltam, de még rengeteg a tennivaló a nyilvánosság tájékoztatása érdekében.

– **A királyság restaurációját egy közvélemény-kutatás eredménye szerint mindössze a polgárok 30%-a támogatja. Hogyan volna lehetséges növelni ezt az arányt?**

– Nagyon fontos a nyilvánosság széles körű tájékoztatása, valamint a sajtó nagyobb érdeklődésének felkeltése. Ebbe a párbeszédbe minden politikai pártot be kell vonni. Az alkotmányos és parlamentáris monarchia minden politikai pártot képvisel, kivétel nélkül.

– **Mit tart eddigi legnagyobb sikerének?**

– Az országnak nyújtandó segítséggel összefüggően azt, amikor annak idején a demokratikus ellenzék részére konferenciákat szerveztem azzal a céllal, hogy megismerhessék egymást és egyesíthessék erejüket.

– **Most, öt évvel hazatérte után, hogyan tekint szerbiai tartózkodására?**

– Számomra ez kivételes és csodálatos tapasztalat. Nagyon érzékenyültem, amikor hazatértem Szerbiába. Nagyon örülök, hogy a feleségemmel együtt hasznosak lehettünk a humanitárius munka és a befektetések terén. Láttunk nagyon sok nehéz helyzetben élő embert, valamint olyanokat, akik most szabadulnak a súlyos múlt nyomásztól terhéől. Csodálatos volt beutazni az egész országot és megannyi emberrel találkozni.

– **Mire számítatnak a nemzeti kisebbségek, konkrétan a magyar nemzeti közösség, a szerb királyságban?**

– Az alkotmányos és parlamentáris monarchia tiszteletben tartja, megőrzi és védelmezi az emberi jogokat, a kisebbségeket és minden vallási közösséget. Ez így van a világ összes alkotmányos és parlamentáris monarchiájában.

Dr. CELLER Tibor